

> Retouradres Postbus 88 5000 AB Tilburg

Onderwijsstichting MOVARE
Postbus 12
6460 AA KERKRADE

GNTV: 250413	
VULGNR:	
AAN:	KOPE:
Rdi	
reken manieel:	

Locatie Tilburg
Spoorlaan 420
Postbus 88
5000 AB Tilburg
www.onderwijsinspectie.nl

Contact
T (088) 669 63 79
F (088) 669 60 50
tilburg@owinsp.nl

Onze referentie
3519280/10HF/41516/CM

Bijlage(n)
Definitief rapport van het
onderzoek in het kader van het
vierjaarlijks bezoek.

Datum 24 april 2013
Betreft definitief rapport onderzoek vierjaarlijks bezoek

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u het definitieve rapport van het onderzoek op basisschool De Ganzerik op 7 maart 2013, in het kader van het vierjaarlijks bezoek. De inspectie gaat ervan uit dat u de betreffende school en de medezeggenschapsraad direct na ontvangst op de hoogte stelt van dit rapport.

Op de inhoud van het conceptrapport is geen reactie binnengekomen.

Vier werkweken na dagtekening van deze brief wordt het rapport van het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek openbaar gemaakt. Mocht u het niet eens zijn met het definitieve rapport, dan kunt u binnen deze vier werkweken uw zienswijze schriftelijk aan de inspectie kenbaar maken. Uw zienswijze wordt dan als extra hoofdstuk aan het rapport toegevoegd.

Met vriendelijke groet,

drs. M.F. van Herpt
Inspecteur van het onderwijs

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN VIERJAARLIJKS BEZOEK

Basisschool De Ganzerik

Plaats : Heerlen
BRIN-nummer : 10HF|C1
Onderzoeksnummer : 151290
Datum onderzoek : 7 maart 2013
Datum vaststelling : 24 april 2013

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	11
	BIJLAGE 1 OORDELEN	13

1 INLEIDING

Op 7 maart 2013 heeft de inspectie basisschool De Ganzerik bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

Bijlage 1 bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Toezichthistorie

In 2009 heeft de inspectie een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd op basisschool De Ganzerik om vast te kunnen stellen of de gesignaleerde risico's in opbrengsten en in het onderwijsleerproces, die in 2007 werden geconstateerd, inmiddels verdwenen of verkleind waren. In het onderzoek in het kader van het Onderwijsverslag in 2008 werd al geconstateerd dat de school stevig bezig was met een kwaliteitsverbetering.

In 2009 werd geconstateerd dat de opbrengsten waren verbeterd en, op een enkele indicator na, ook het onderwijsleerproces weer voldoende kwaliteit liet zien. Toch uitte de inspectie in 2009 haar zorgen over de toenmalige vertrouwensbreuk tussen schoolleiding en het team. Deze leidde tot stagnatie in het verbetertraject en werkgelateerd ziekteverzuim.

Na meerdere (interim-) directeuren heeft de school sinds 2011 de huidige directeur en de huidige intern begeleider voert deze taak nu voor het derde jaar uit. De school heeft, in tegenstelling tot veel andere scholen in de omgeving, een stabiel leerlingenaantal. Volgens de directeur kiezen ouders voor basisschool De Ganzerik, mede vanwege de goede naam en goede resultaten.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van jaardocumenten en andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
  - schooldocumenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
  - enkele groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
  - gesprekken met de directie en de intern begeleider zijn gevoerd;
  - een eindgesprek met de directeur, intern begeleider en de regiodirecteur als vertegenwoordiger van het bevoegd gezag, is gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op basisschool De Ganzerik naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat op basisschool De Ganzerik de kwaliteit van het onderwijs voor wat betreft de opbrengsten op orde is en voor de leerlingenzorg en de kwaliteitszorg grotendeels op orde is, waarbij er ook een aantal indicatoren uit beide aspecten als goed is beoordeeld. De indicatoren waarbij de inspectie niet tot een voldoende waardering kan komen, worden herkend door de directeur en intern begeleider en zijn al onderwerp van ontwikkeling. Specifiek gaat het om de kwaliteit van de hulpvraag van zorgleerlingen en om de zelfevaluatie van het onderwijsleerproces.

Toelichting

Opbrengsten

De leerresultaten aan het einde van de basisschoolperiode zijn van voldoende niveau. De school gebruikt voor het bepalen van de eindresultaten de Cito Eindtoets. De beoordeelde schoolscores laten in de jaren 2010 en 2011 een bovengemiddeld niveau zien, in 2012 zelfs een significant hoog niveau. In 2013 ligt de schoolscore tussen het gemiddelde en de bovengrens die de inspectie hanteert voor scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie.

De resultaten gedurende de schoolperiode zijn van voldoende niveau. De inspectie baseert dit oordeel op de meest recente beschikbare toetsresultaten uit het leerlingvolgsysteem voor technisch lezen (groep 3 en 4), rekenen en wiskunde (groep 4 en 6) en voor begrijpend lezen (groep 6). Op alle vijf toetsmomenten liggen de toetsresultaten ruim boven de ondergrens die de inspectie hanteert.

De sociale competenties van de leerlingen liggen op het verwachte niveau. De school gebruikt daarvoor een landelijk genormeerde vragenlijst en de schoolverlaters laten over een periode van drie jaar gemiddeld genomen weinig risico's zien. Het is voor de school belangrijk om de aspecten waarop veel leerlingen laag scoren, nader te analyseren en actie op te zetten.

Zorg en begeleiding

Het systeem van genormeerde instrumenten en procedures dat de school gebruikt om de prestaties en ontwikkeling van de leerlingen te kunnen volgen, is van voldoende kwaliteit. De methodegebonden toetsen en de toetsen uit het leerlingvolgsysteem worden systematisch afgenomen. Bij de kleuters worden,

naast de landelijk genormeerde kleutertoetsen, ook op systematische wijze eigen ontwikkelde groepsobservatielijsten gebruikt. Er worden echter verschillende lijsten gebruikt in de groepen 1 en 2, niet verbonden met de aangeboden thema's, noch met het programma dat bij de kleuters wordt aangeboden. De inspectie heeft aangedrongen op meer eenheid.

Om de leerlingen met extra onderwijsbehoeften vroegtijdig te kunnen signaleren, heeft de school naast de hiervoor beschreven toetsen, in haar schoolspecifieke zorgplan ook criteria vastgelegd, wanneer een leerling in aanmerking komt voor extra zorg. Zodra een leerling al een laag gemiddeld niveau (C-niveau of lager) laat zien, wordt de leerling besproken in de voortgangscontrolebespreking (vcb) en wordt hulp gepland. Niet zelden gebeurt dat in de vorm van een (groeps-)handelingsplan. Zowel in de verslagen van de vcb's, als in afzonderlijke en actuele groepslijsten zijn de leerlingen en de aard van hun hulp op zowel zorgniveau 2 als 3-4 benoemd. Vanwege dit vastgelegde beleid, maar met name de uitvoering daarvan, beoordeelt de inspectie indicator 8.1 van goede kwaliteit.

Voor de gesignaleerde zorgleerlingen met een hulpvraag stellen, conform het zorgbeleid van de school, de meeste leraren, zonedig in samenspraak met de intern begeleider, een handelingsplan op en voeren dit uit. De systematische uitvoering blijkt uit de 'activiteitenoverzichten handelingsplanning' die de leraren bijhouden. In sommige groepen zijn zoveel leerlingen met een zorgvraag, dat leraren groepshandelingsplannen opstellen. De school bestudeert daarom momenteel de mogelijkheden om volgend jaar te gaan werken met didactische groepsplannen, in de hoop dat daarmee het aantal handelingsplannen zal verminderen.

In meerdere van de actuele (groeps-)handelingsplannen wordt volstaan met een signalering van een laag toetsresultaat, soms aangevuld met een foutenanalyse. Het ontbreekt echter meestal aan de resultaten van nader diagnostisch onderzoek naar het onderliggende vaardigheids- of kennisprobleem en/of de conclusie van het gevoerde diagnostisch gesprek met de leerling. Het is daarom de vraag of de gekozen aanpak in de actuele handelingsplannen voldoende aansluit op het onderliggende probleem bij de leerling. Bij de groepshandelingsplannen speelt het ontbreken van een goede diagnose nog sterker, omdat het maar de vraag is of de gekozen aanpak wel voor alle leerlingen uit het groepshandelingsplan de juiste is. Dit zijn de redenen waarom de inspectie indicator 8.2 nog als een verbeterpunt ziet.

De evaluaties van de handelingsplannen zijn uitvoerig, gedetailleerd en gaan in op zowel het bereikte resultaat als het proces van hulpverlening. In evaluaties van groepshandelingsplannen worden het product en het proces op zowel

groepsniveau als het niveau van de individuele leerlingen beschreven. Elke evaluatie sluit af met een voortgangsbeslissing.

Hoewel de evaluaties inhoudelijk nog sterker kunnen worden als de hulpvraag en de daaruit afgeleide doelen beter worden gesteld, vindt de inspectie de wijze waarop geëvalueerd (indicator 8.4) wordt sterk.

Kwaliteitszorg

In het schoolplan zijn op beperkte schaal de kenmerken van de leerlingenpopulatie beschreven en zijn deze vertaald in enkele consequenties voor de inrichting van het onderwijsleerproces. De inspectie heeft met de directeur en intern begeleider gesproken over een verdere verdieping van deze kennis en vertaling daarvan naar de inrichting van het onderwijsleerproces. Sinds vorig schooljaar worden de leerresultaten systematisch geëvalueerd. Daarbij worden de toetsen uit het leerlingvolgsysteem, de Eindtoets en de resultaten van sociaal-emotionele ontwikkeling betrokken. De opbrengsten worden op leerling-, groeps- en schoolniveau geanalyseerd en zorgsignalen worden daarbij gegeven. De belangrijkste zorgsignalen van de afgelopen tijd betreffen rekenen en woordenschat. Er wordt gezocht naar verklaringen voor deze zorgsignalen en deze worden gevolgd door voorstellen voor verbeteractiviteiten. Dat kan dan gaan om uitbreiden van tijd of een aangepaste didactiek. De leerkrachten zijn in het kader van het opbrengstgericht werken daarbij nadrukkelijk betrokken. De inspectie heeft met de directeur en de intern begeleider gesproken over het duidelijk markeren van een schooleigen normering, aan de hand waarvan de conclusie getrokken kan worden of de resultaten tot tevredenheid stemmen of niet.

De school is nog maar net begonnen met zelfevaluatie van de kwaliteit van het onderwijsleerproces. Het is daarmee nog geen cyclisch proces. Een eerste aanzet daartoe in de vorm van groepsbezoeken met een kijkwijzer voor het pedagogisch klimaat is wel gebeurd, maar de bevindingen zijn nog niet op schoolniveau gebundeld en voorzien van een eigen kwaliteitsoordeel.

Lesobservaties om het gebruik van het directe instructiemodel te evalueren staan op stapel. Beide voorbeelden zijn echter nog maar eerste stappen op het pad van zelfevaluatie. Het is daarom noodzakelijk dat de school nadenkt over een verdeling van de verschillende kwaliteitsaspecten over de schoolplanperiode, de wijze waarop ze die wil evalueren, wie daarbij betrokken wordt en op welke wijze ze daarover gaat rapporteren.

De aanpak van verbeteractiviteiten verloopt in voldoende mate planmatig. In het schoolplan 2012-2015 staan de verbeteractiviteiten in een planningsmatrix genoemd. De verbeteractiviteiten zijn vervolgens in jaarplannen en in een meerjarig en bestuursbreed leesverbeterplan uitgewerkt. De inspectie heeft echter aandacht gevraagd voor meer evalueerbare doelstellingen in termen van

gewenste veranderingen/ontwikkelingen in bijvoorbeeld didactische vaardigheden, die na afloop van een jaar ook vast te stellen zijn. De huidige doelomschrijvingen zijn te ruim en te abstract beschreven. Desondanks lukt het de school toch om in haar jaarverslagen, als bijlage van de schoolgids, in redelijk concrete termen de effecten van de verbeteractiviteiten te benoemen.

Groepsgesprekken, vastgelegde afspraken en uniforme groepsadministraties zijn voorbeelden waarop de school haar kwaliteit op bijvoorbeeld het aspect leerlingenzorg borgt. Daarnaast hebben de intern begeleider en directeur in verslagen en in een toelichting laten zien en horen hoe ze de procedures en afspraken controleren en ingrijpen als dat nodig is. De huidige wijze waarop de school haar kwaliteit borgt, vindt de inspectie van hoge kwaliteit.

De school rapporteert het bevoegd gezag en ouders over onder meer de behaalde toetsresultaten en de effecten van verbeteractiviteiten. In de schoolgids vermeldt de school haar opbrengsten in de vorm van schoolscores van de Eindtoets en uitstroomgegevens naar het voortgezet onderwijs. Daarbij geeft ze concreet de context aan, waarin de ouders de behaalde scores moeten lezen en is daar eerlijk in als het tegenvalt. Tevens maakt de school in haar schoolgids melding van de verbeteractiviteiten en de effecten daarvan, in de vorm van het jaarverslag. In informatiebijeenkomsten en nieuwsbrieven op de website worden ouders eveneens geïnformeerd over de voortgang van verbeteractiviteiten van de school. De uitgebreide en duidelijke wijze waarop de school belanghebbenden informeert over de gerealiseerde onderwijskwaliteit, vindt de inspectie een voorbeeld voor anderen.

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Ganzerik op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.			•		

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.				•
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		•		
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.				•

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		•		
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.				•
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.				•

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT3A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	